

Střípky z minulosti... Sbor dobrovolných hasičů v Hrbokově (1896 – 1948) – 1. díl

„Vlasti k oslavě, bližnímu k ochraně.“ Tímto heslem začíná pamětní kniha SDH Hrbokova založená r. 1911. Moc ráda bych nyní uvedla, že věta zazněla na ustavující schůzi před 130 lety. Jenže...zápis z ustavující schůze se hlásí k roku 1896! „Houstone, máme problém.“

Za prvé musím uvést na pravou míru jeden omyl: Před pěti lety jsem napsala, že „...se (v roce 1889) v důsledku ničujícího požáru ve Rteníně ustavil Sbor dobrovolných hasičů v Hrbokově.“ Chyba! Pan Josef Kučera ze Rtenína mě skrze mou sestřenici upozornil, že v jeho vsi hořelo později. Jsem si vědoma jeho výborných znalostí regionální historie, začala jsem tedy pátrat dál. Takže? Měl pravdu. Nebyl to požár Rtenína, jenž měl údajně zapříčinit založení našeho sboru, ale Nových (Německých) Lhotic. Snad nebudu v budoucnu psát, jak mi i tento údaj kdosi ze Lhotic omlátil o hlavu.

A za druhé: Dva tisíce devatenáct mínus tisíc osm set devadesát šest, to se rovná sto dvacet tři. Safra. Sedm let chybí. A víte co? Raději se nebudu pouštět do žádných teorií, proč to nesedí. Buď jak buď, dneska je to už celkem fuk a nic to nemění na tom, že sobotní **130. výročí** (22. 6. 2019) si návštěvníci řádně užili.

„Nyní nastává práce, ale práce lásky...“ Ponořme se prostřednictvím pamětí zapsaných v letech 1911 – 1948 do zajímavé minulosti hrbokovského sboru, který „chce za výtečným cílem správně postupovati.“

Sbor se zajisté snažil správně postupovat v rámci svých povinností, které bohužel nejsou blíže specifikovány. Soudím, že se jednalo o svolávání valných hromad, placení členského poplatku nebo účast na pravidelných cvičeních. Dne 28. září 1902 se sbor vypravil na první okrskový sjezd v Bojanově, v následujícím roce se připojil k praktickému cvičení ve Vápenném Podole. 1907: „Mimo několika cvičení jak pochodových tak se stříkačkou zúčastnil se sbor II. župního sjezdu župy nasavrcké v Bojanově.“

Sbor byl zván k nejružnějším akcím a slavnostem. Za zmínku jistě stojí úryvek z roku 1897: „...zúčastnil se sbor sňatku p. Otakara hraběte Černína s kom. Marií hrab. Kinskou dne 30. června a 1. července.“ Jen pro pořádek – Marie byla dcerou Rudolfa Ferdinanda Kinského, majitele heřmanoměstského panství a jen tak mimochodem vášnivého hasiče. Kinští vlastnili v Hrbokově a v okolí statky, zejména lesy.

Dne 1. září zúčastnil se sbor svěcení stříkačky sboru dobr. hasičů v Petřikovicích. Na počátku listopadu roku 1908 sbor přispěl svou přítomností na stromkové slavnosti ve Vápenném Podole u příležitosti 60letého jubilea císaře Františka Josefa I.

Řada mých žáků bere první světovou válku jen jako učivo, jako něco, co se jich netýká. Jde o přirozený proces, nicméně by se možná divili, jak kdysi nelítostný spor několika mocných změnil osud rodin jejich předků. „Dne 26. července byla vyhlášena mobilizace první výzvy, což přišlo neočekávaně i na naši klidnou vesničku. Několik dobrých hasičů musilo okamžitě narukovat, čímž byla zeslabena činnost sborová. Za nedlouho jest úředně potvrzena zpráva, že jeden člen sboru František Secký padl na bojišti. ... Založen zdravotní oddíl. K jejich pomoci poríženy dvě lékárníčky. ... Při valné hromadě (1916) věnována vzpomínka přátelům nalézajícím se na bojišti. Jsou to Jos. Secký, který se nalézá v zajetí, Švadlenka Fr., Marek Fr., Hudeček Ant., Jirásek Jos., Vondra Boh., Secký Fr., Ďoubal Al., Blažek Fr. Dále narukoval Jos. Tichý 21. ledna. Výnosem c. k. okr. hejtmanství v Strakonících podaným starostovi zemské ústřední hasičské jednoty sub. čís. 107 ze dne 28. ledna zakazuje se nositi sborům pásky červeno-bílé, čímž i sbor náš byl upozorněn.¹ ... Válka zuří skoro v celém světě, ano i doma jest pozorovati následky její.“ Vše kosící madam Smrt nepořádala orgie jen na bojišti. Jejím zběsilému řádění se nevyhnuli ani civilisté. „Dne 21. srpna zemřel náš zakládající pracovník Fr. Blažek, byl zasažen bleskem.“

Pokud mají obecní kroniky Bojanova, Horního Bezděkova a pamětní kniha SDH Hrbokov něco společného, pak je to výrazná hrdost na vznik samostatného Československa. „Jest první rok v naší svobodné republice, která 300 let čekala na svoje vykoupení. Hasičstvo si též oddechlo, neb všechna c. k. nařízení odpadla.“

Dne 8. října 1922 byl vysvěcen kostel sv. Václava a na jeho zdi odhalena pamětní deska padlým vojínům. Sbor byl o týden později přítomen i odhalení pomníku padlým v Kovářově.

Nesmím opomenout hlavní činnost SDH. Požáry byly v těchto dobách celkem častým jevem. Lidská stavení neušetřily ani za války, kdy byl sbor velmi oslaben (zejména o mladé členy). Tehdy se Hrbokovští podíleli na uhašení tří požárů. Tři požáry v jednom roce museli likvidovat v pětadvacátém. „Sbor se zúčastnil třech požárů, a to o svatodušních svátcích právě na Boží hod večer v Kovářově...druhého opět v Kovářově...oheň byl právě 28. října. Třetího požáru zúčastnil se sbor ve Váp. Podole 23. prosince. Oheň byl podporován hrozným větrem, čímž práce záchranná byla ztěžována. Zde opravdu ukázal sbor náš lásku k bližnímu, neb byl skoro sám v činnosti. Sbory se zúčastnily 4, ale stříkačky pracovaly dvě. Pro velkou vzdálenost hnala vodu stříkačka sboru Nēm. Lhotického do stříkačky naší a naše ji dopravovala až do požářiště. Práce naše byla oceněna obcí Váp. Podolskou a starosta její zaslal nám pochvalné uznání.“

Pochvalné uznání bych ráda udělila i panu Petru Křivskému, který mi zapůjčil zruinovanou pamětní knihu.

Pokračování příště.

Lenka Simonová

¹ Historickou vlajkou Čech byla bíločervená bikolóra. Za války nebylo podporováno nic, co zavánělo vlastenectvím.